

18.12.2017 року вступив в дію Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» в його основі лежить Директива № 2001/42 ЄС «Про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище», яку Україна зобов'язалася впровадити згідно з Угодою про асоціацію з ЄС.

Оцінка впливу на довкілля (ОВД) - це процедура перед початком планованої господарської діяльності, що передбачає підготовку суб'єктами господарювання, органами державної влади та органами місцевого самоврядування звіту з оцінки впливу на довкілля, проведення громадського обговорення, аналізу інформації, наданої у звіті та надання висновку з оцінки впливу на довкілля уповноваженим органом

Без оцінки впливу на довкілля та отримання рішення про провадження планованої діяльності забороняється провадження планованої господарської діяльності, експлуатація об'єктів, втручання в природне середовище і ландшафти. стаття 3 п. 4 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

Перехідні положення Закону:

1. У випадку, якщо суб'єктом господарювання зроблено висновок екологічної експертизи до введення в дію закону, то такий висновок зберігає чинність та має статус висновку з оцінки впливу на довкілля

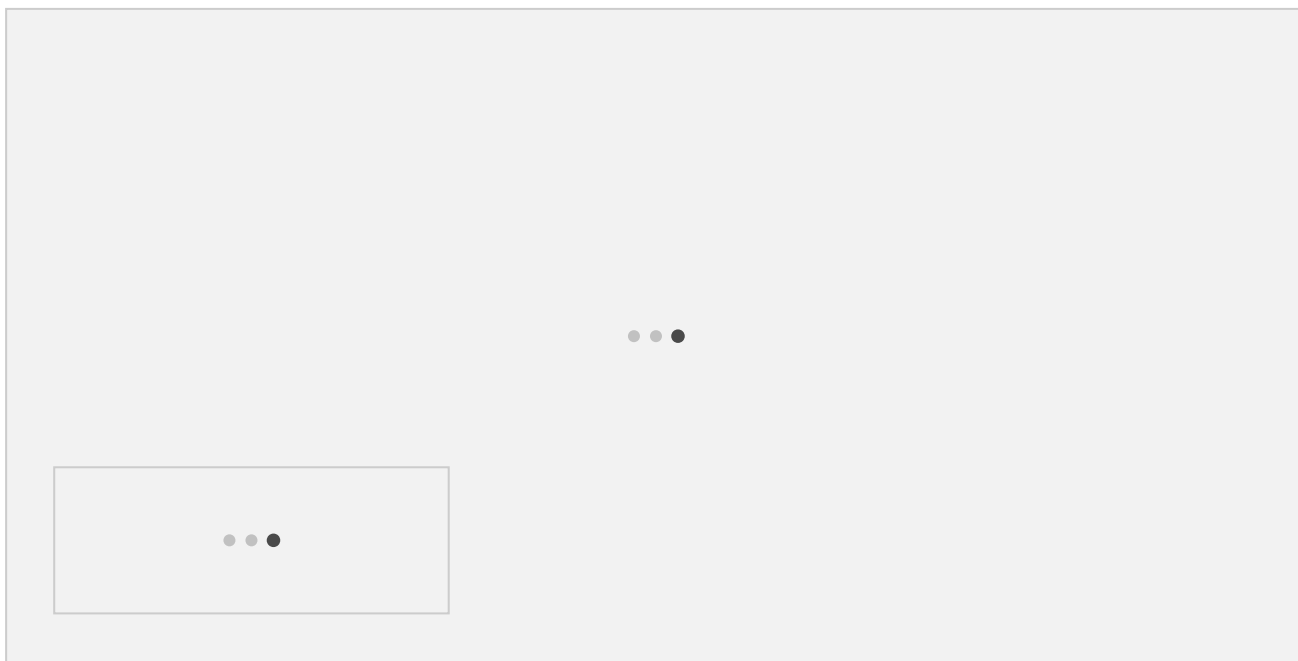
2. У випадку, коли суб'єкти господарювання отримали рішення про початок діяльності, то оцінки впливу на довкілля не потрібно.

Визначення поняття «оцінки впливу на довкілля» додається у Статті 1. **Визначення термінів, Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 29, ст.315)**

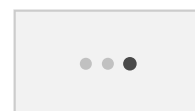
«Вплив на довкілля (далі - вплив) - будь-які наслідки планованої діяльності для довкілля, в тому числі наслідки для безпечності життєдіяльності людей та їхнього здоров'я, флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, повітря, води, клімату, ландшафту, природних територій та об'єктів, історичних пам'яток та інших матеріальних об'єктів чи для сукупності цих факторів, а також наслідки для об'єктів культурної спадщини чи соціально-економічних умов, які є результатом зміни цих факторів.»

Екологічна експертиза - встановлення відповідності документів і (або) документації, що обґрунтовують намічувану в зв'язку з реалізацією об'єкта оцінки впливу на довкілля господарську та іншу діяльність, екологічним вимогам, встановленим технічними регламентами та законодавством в області охорони навколишнього середовища, з метою запобігання негативного впливу такої діяльності на навколишнє середовище

Предмет оцінки впливу на довкілля

Схематично представлено предмет екологічної експертизи як встановлення відповідності між проектом запланованої діяльності (1) в зв'язку з реалізацією об'єкта експертизи та екологічними вимогами (2), встановленими законодавством або технічними регламентами. Експертиза проводиться з метою запобігання негативного впливу запланованій діяльності (в разі її реалізації) на навколишнє середовище.

Об'єкти оцінки впливу на довкілля (стаття 3) включають:

1) нафтопереробні та газопереробні заводи (крім підприємств, що виготовляють із сирової нафти виключно мастильні матеріали), установки з газифікації або зрідження вугілля чи бітумінозного сланцю;

2) теплові електростанції (ТЕС, ТЕЦ) та інші потужності для виробництва електроенергії, пари і гарячої води тепловою потужністю 50 мегават і більше з використанням органічного палива, атомні електростанції та інші ядерні реактори, включаючи будівництво, виведення (зняття) з експлуатації таких електростанцій або реакторів (крім дослідницьких установок для виробництва і конверсії ядерного палива та сировини для одержання вторинного ядерного палива, матеріалів, що діляться та відтворюються, потужність яких не перевищує 1 кіловат постійного теплового навантаження);

3) установки для виробництва або збагачення ядерного палива, установки для переробки відпрацьованого ядерного палива та високоактивних відходів, установки для захоронення радіоактивних відходів, зберігання (понад 10 років) чи переробки відпрацьованого ядерного палива або радіоактивних відходів поза межами місця їх утворення;

4) чорну та кольорову металургію (з використанням руди, збагаченої руди чи вторинної сировини, із застосуванням металургійних, хімічних або електролітичних процесів);

5) споруди з видобування, виробництва і перероблення азбесту, азбестовмісних продуктів: азбестоцементної продукції потужністю понад 20 тисяч тонн на рік, фрикційних матеріалів - понад 50 тонн на рік готової продукції, інших виробів - понад 200 тонн на рік;

6) хімічне виробництво, в тому числі виробництво основних хімічних речовин, хімічно-біологічне, біотехнічне, фармацевтичне виробництво з використанням хімічних або біологічних процесів, виробництво засобів захисту рослин, регуляторів росту рослин, мінеральних добрив, полімерних і полімервмісних матеріалів, лаків, фарб, еластомерів, пероксидів та інших хімічних речовин; виробництво та зберігання наноматеріалів потужністю понад 10 тонн на рік;

7) будівництво:

аеропортів і аеродромів з основною злітно-посадковою смугою довжиною 2100 метрів і більше;

автомагістралей;

автомобільних доріг загального користування державного та місцевого значення, що мають чотири чи більше смуги руху, або реконструкція та/або розширення наявних смуг руху до чотирьох і більше, за умови їхньої безперервної протяжності 10 кілометрів і більше;

автомобільних доріг першої категорії;

магістральних залізничних ліній загального користування;

гідротехнічних споруд морських та річкових портів, які можуть приймати судна тоннажністю понад 1350 тонн;

глибоководних суднових ходів, у тому числі у природних руслах річок, спеціальних каналів на суходолі та у мілководних морських акваторіях, придатних для проходження суден тоннажністю понад 1350 тонн;

8) поводження з відходами:

операції у сфері поводження з небезпечними відходами (зберігання, оброблення, перероблення, утилізація, видалення, знешкодження і захоронення);

операції у сфері поводження з побутовими та іншими відходами (оброблення, перероблення, утилізація, видалення, знешкодження і захоронення) обсягом 100 тонн на добу або більше;

9) забір підземних вод або штучне поповнення підземних вод із щорічним забором або щорічним об'ємом води, що поповнюється, 10 мільйонів кубічних метрів або більше;

10) міжбасейновий перерозподіл стоку річок, крім транспортування питної води трубопроводами;

11) греблі, водосховища та інші об'єкти, призначені для утримання та постійного зберігання води, коли нові або додаткові об'єми затриманої води перевищують 10 мільйонів кубічних метрів;

12) видобування нафти та природного газу на континентальному шельфі;

13) трубопроводи для транспортування газу, нафти, хімічних речовин діаметром понад 800 міліметрів і довжиною понад 40 кілометрів;

14) виробництво та переробка целюлози, виробництво паперу та картону з будь-якої сировини виробничою продуктивністю, що перевищує в сухому вигляді 200 тонн на добу;

15) кар'єри та видобування корисних копалин відкритим способом, їх перероблення чи збагачення на місці на площі понад 25 гектарів або видобування торфу на площі понад 150 гектарів;

16) потужності для зберігання нафти, нафтохімічної або хімічної продукції місткістю 200 тисяч тонн або більше;

17) установки для уловлювання вуглекислого газу з джерел, зазначених у цій частині, або з річною потужністю 1,5 мегатонни та більше, геологічні сховища вуглекислого газу;

18) установки для очищення стічних вод продуктивністю, що перевищує еквівалент чисельності населення в розмірі 150 тисяч осіб;

19) потужності для інтенсивного вирощування птиці (60 тисяч місць і більше), у тому числі бройлерів (85 тисяч місць і більше), свиней (3 тисячі місць для свиней понад 30 кілограмів або 900 місць для свиноматок);

20) будівництво повітряних ліній електропередачі напругою 220 кіловольт або більше і довжиною понад 15 кілометрів;

21) усі суцільні та поступові рубки головного користування та суцільні санітарні рубки на площі понад 1 гектар; усі суцільні санітарні рубки на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду;

22) розширення та зміни, включаючи перегляд або оновлення умов провадження планованої діяльності, встановлених (затверджених) рішенням про провадження планованої діяльності або продовження строків її провадження, реконструкцію, технічне переоснащення, капітальний ремонт, перепрофілювання діяльності та об'єктів, зазначених у пунктах 1-21 цієї частини, крім тих, які не справляють значного впливу на довкілля відповідно до критеріїв затверджених Кабінетом Міністрів України.

1) глибоке буріння, у тому числі геотермальне буріння, буріння з метою зберігання радіоактивних відходів, буріння з метою водопостачання (крім буріння з метою вивчення стійкості ґрунтів);

2) сільське господарство, лісівництво та водне господарство:

сільськогосподарське та лісогосподарське освоєння, рекультивація та меліорація земель (управління водними ресурсами для ведення сільського господарства, у тому числі із

зрошуванням і меліорацією) на територіях площею 20 гектарів і більше або на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах на площі 5 гектарів і більше, будівництво меліоративних систем та окремих об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем;

насадження лісу (крім лісовідновлювальних робіт) на площі понад 20 гектарів а територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах на площі 5 гектарів і більше;

зміна цільового призначення земель сільськогосподарського призначення (якщо нове призначення відноситься хоча б до одного виду діяльності, зазначеного у частинах другій та третій цієї статті) та зміна цільового призначення особливо цінних земель;

потужності для вирощування: птиці (40 тисяч місць і більше); свиней (1 тисяча місць і більше, для свиноматок - 500 місць і більше); великої та дрібної рогатої худоби (1 тисяча місць і більше); кролів та інших хутрових тварин (2 тисячі голів і більше);

установки для промислової утилізації, видалення туш тварин та/або відходів тваринництва;

інтенсивна аквакультура з продуктивністю 10 тонн на рік і більше або на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах;

намив територій на землях водного фонду;

3) видобувну промисловість:

видобування корисних копалин, крім корисних копалин місцевого значення, які видобуваються землевласниками чи землекористувачами в межах наданих їм земельних ділянок з відповідним цільовим використанням;

перероблення корисних копалин, у тому числі збагачення;

4) енергетичну промисловість:

зберігання та переробка вуглеводневої сировини (газу природного, газу сланцевих товщ, газу, розчиненого у нафті, газу центрально-басейнового типу, газу (метану) вугільних родовищ, конденсату, нафти, бітуму нафтового, скрапленого газу);

поверхнєве та підземне зберігання викопного палива чи продуктів їх переробки на площі 500 квадратних метрів і більше або об'ємом (для рідких або газоподібних) 15 кубічних метрів і більше;

промислове брикетування кам'яного і бурого вугілля;

гідроелектростанції на річках незалежно від потужності;

гідроакумуючі електростанції (ГАЕС);

вітрові парки, вітрові електростанції, що мають дві і більше турбіни або висота яких становить 50 метрів і більше;

5) виробництво та обробку металу:

установки для випалювання або агломерації металевих руд (у тому числі сульфідної руди);

установки для обробки чорних металів:

стани гарячої прокатки продуктивністю, що перевищує 20 тонн сирової сталі за годину;

ковальські молоти, енергетична потужність яких перевищує 50 кілоджоулів на молот, а потужність теплового споживання перевищує 20 мегават;

нанесення захисних розпилених металевих покриттів з подачею сирової сталі продуктивністю, що перевищує 2 тонни за годину;

установки для виплавляння, включаючи легування сплавів, кольорових металів, у тому числі рекуперованих продуктів (рафінування, ливарне виробництво тощо), плавильною продуктивністю, що перевищує 4 тонни на добу для свинцю та кадмію або 20 тонн на добу для інших металів;

установки для поверхневої обробки металів у чанах з пластичних матеріалів з використанням електролітичних або хімічних процесів, якщо об'єм переробного технологічного чана перевищує 30 кубічних метрів;

виробництво і складання автомобілів, виробництво двигунів;

верфі;

підприємства з виготовлення і ремонту літаків;
виробництво і ремонт залізничного рухомого складу та устаткування для інфраструктури залізничного транспорту;

штампування з використанням вибухових речовин;

б) переробку мінеральної сировини:

коксіві печі, інші установки для виробництва коксу або графіту;

виробництво цементу або цементного клінкеру;

виробництво вапна в обсязі, що перевищує 50 тонн на добу;

виробництво скла, у тому числі виготовлення скляного волокна, в обсязі, що перевищує 20 тонн на добу;

виплавка мінеральних речовин, у тому числі виробництво мінеральних волокон;

виробництво керамічних продуктів шляхом випалювання, зокрема покрівельної черепиці, цегли, вогнестійкої цегли, керамічної плитки, кам'яної кераміки або фарфорових виробів, виробничою продуктивністю понад 75 тонн за добу та/або випалювальних печей місткістю більш як 4 кубічні метри і щільністю затвердіння на піч понад 300 кілограмів на 1 метр кубічний;

7) хімічну промисловість:

установки для виробництва вибухових речовин;

установки, в яких хімічні і біологічні процеси використовуються для виробництва білкових кормових добавок, ферментів та інших білкових речовин;

зберігання хімічних продуктів (базисні і витратні склади, сховища, бази);

8) харчову промисловість:

виробництво продуктів харчування шляхом обробки та переробки: сировини тваринного походження (крім молока) продуктивністю виходу готової продукції понад 75 тонн на добу; сировини рослинного походження продуктивністю виходу готової продукції понад 300 тонн на добу (середній показник за квартал); молока, якщо обсяг одержаного молока перевищує 200 тонн на добу (на основі середньорічного показника);

пакування та консервування тваринних і рослинних продуктів у обсязі понад 50 тонн на добу;

виробництво молочних продуктів в обсязі понад 20 тонн на добу;

виробництво пива та солоду в обсязі понад 50 тонн на добу;

виробництво кондитерських виробів та патоки в обсязі понад 20 тонн на добу;

виробництво крохмалю;

підприємства з переробки риби і риб'ячого жиру;

бійні продуктивністю понад 10 тонн на добу;

цукрові заводи;

9) підприємства текстильної, шкіряної, деревообробної і паперової промисловості продуктивністю понад 1 тону на добу:

з первинної обробки (промивання, відбілювання, мерсеризація) або фарбування волокон чи текстилю;

з обробки шкірсировини та хутра;

з дублення шкір;

з оброблення деревини (хімічне перероблення деревини, виробництво деревоволокнистих плит, деревообробне виробництво з використанням синтетичних смол, консервування деревини просоченням);

з промислового виробництва і переробки паперу та картону з будь-якої сировини;

10) інфраструктурні проекти:

облаштування індустріальних парків;

будівництво житлових кварталів (комплексів багатоквартирних житлових будинків) та торговельних чи розважальних комплексів поза межами населених пунктів на площі 1,5 гектара і більше або в межах населених пунктів, якщо не передбачено їх підключення до централізованого водопостачання та/або водовідведення; будівництво кінотеатрів з більш як

6 екранами; будівництво (облаштування) автостоянок на площі не менш як 1 гектар і більш як на 100 паркомісць;

будівництво аеропортів та аеродромів з основною злітно-посадковою смугою довжиною до 2100 метрів;

будівництво залізничних вокзалів, залізничних колій і споруд;

будівництво перевантажувальних терміналів та обладнання для перевантаження різних видів транспорту, а також терміналів для різних видів транспорту;

будівництво гребель та встановлення іншого обладнання для утримання накопичення води на тривалі проміжки часу;

проведення робіт з розчищення і днопоглиблення русла та дна річок, берегоукріплення, зміни і стабілізації стану русел річок;

будівництво трамвайних колій, підвісних канатних доріг та фунікулерів або подібних ліній, що використовуються для перевезення пасажирів;

будівництво підземних, наземних ліній метрополітену як єдиних комплексів, у тому числі депо з комплексом споруд технічного обслуговування;

будівництво акведуків та трубопроводів для транспортування води на далекі відстані;

будівництво магістральних продуктопроводів (трубопроводів для транспортування газу, аміаку, нафти або хімічних речовин);

будівництво ліній електропередачі (повітряних та кабельних) напругою 110 кіловольт і більше та підстанцій напругою 330 кіловольт і більше;

будівництво гідротехнічних споруд морських і річкових портів;

будівництво глибоководних суднових ходів, у тому числі у природних руслах річок, спеціальних каналів на суходолі та у мілководних морських акваторіях, придатних для проходження суден, а також каналів у протипаводкових цілях та гідротехнічних споруд;

спеціалізовані морські або річкові термінали;

проведення прибережних робіт з метою усунення ерозії та будівельних робіт на морі, які призводять до зміни морського узбережжя, зокрема будівництво основних гідротехнічних споруд, підводні звалища ґрунтів, а також інші роботи на морі, крім експлуатаційних днопоглиблювальних робіт;

установки для очищення стічних вод з водовідведенням 10 тисяч кубічних метрів на добу і більше;

11) інші види діяльності:

постійно діючі траси і треки для перегонів, тестові полігони для моторизованих транспортних засобів;

майданчики для тестування (випробування) двигунів, турбін або реакторів площею 0,5 гектара і більше;

шламонакопичувачі, хвостосховища;

складування осаду, мулові поля площею 0,5 гектара і більше або на відстані не більш як 100 метрів до прибережних захисних смуг;

склади і перевалочні бази металобрухту площею 0,5 гектара і більше або на відстані не більш як 100 метрів до прибережних захисних смуг;

утилізація, видалення, оброблення, знешкодження, захоронення побутових відходів;

установки для поверхневої обробки речовин, предметів або продуктів з використанням органічних розчинників, зокрема для оздоблення, друку, покриття, знежирювання, гідроізолювання, калібрування, фарбування, очищення або насичування з витратою понад 150 кілограмів на годину або понад 200 тонн на рік;

виробництво і переробка виробів на основі еластомерів;

споруди для виробництва штучних мінеральних волокон, виробництво екструдованого пінополістиролу, утеплювачів, асфальтобетону;

видобування піску і гравію, прокладання кабелів, трубопроводів та інших комунікацій на землях водного фонду;

генетично-інженерна діяльність, введення в обіг та будь-яке використання генетично модифікованих організмів та продукції, виробленої з їх використанням (у відкритій системі);

інтродукція чужорідних видів фауни та флори у довкілля;
виробництво мікробіологічної продукції;
виробництво, утилізація і знищення боєприпасів, ракетного палива та інших токсичних хімічних речовин;

12) туризм та рекреацію:

лижні траси, лижні витяги і канатні дороги та відповідні комплекси споруд на площі 5 гектарів і більше;

яхт-клуби, яхтові стоянки та місця базування катерів місткістю понад 50 суден а територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах;

курортні містечка та готельні комплекси поза межами населених пунктів місткістю менш як 100 номерів або площею 5 гектарів і більше; курортні містечка та готельні комплекси в межах населених пунктів місткістю не менш як 50 номерів, якщо не передбачено їх підключення до централізованого водопостачання та/або водовідведення; курортні містечка та готельні комплекси на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах; оголошення природних територій курортними;

постійні місця для кемпінгу та автотуризму площею 1 гектар і більше або на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах;

гольфклуби площею 3 гектари і більше або на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах;

тематичні розважальні парки площею 1 гектар і більше;

13) господарську діяльність, що призводить до скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти, та забір води з водних об'єктів за умови, що водозабір підземних вод перевищує 300 кубічних метрів на добу;

14) розширення та зміни, включаючи перегляд або оновлення умов провадження планованої діяльності, встановлених (затверджених) рішенням про провадження планованої діяльності або подовження строків її провадження, реконструкцію, технічне переоснащення, капітальний ремонт, перепрофілювання діяльності та об'єктів, зазначених у пунктах 1-13 цієї частини, крім тих, які не справляють значного впливу на довкілля відповідно до критеріїв затверджених Кабінетом Міністрів України.

Порядок оцінки впливу на довкілля

Порядок оцінки впливу на довкілля закріплений у Законі України "Про оцінку впливу на довкілля" (порядок її проведення - стаття 5, інформація про висновок з оцінки впливу на довкілля та рішення про провадження планованої діяльності – стаття 4):

Проходження процедури оцінки впливу на довкілля складається з таких етапів:

- визначення необхідності проведення ОВД;
- направлення повідомлення про планову діяльність;
- підготовка звіту з ОВД (відповідно до ст. 5,6,14 цього Закону);
- громадське обговорення звіту з ОВД (відповідно до ст. 7,8,14 цього Закону);
- отримання висновку з оцінки впливу на довкілля (відповідно до ст. 9 п. 3 цього Закону)
- отримання рішення про провадження планованої діяльності з урахуванням висновку з оцінки впливу на довкілля;
- післяпроектний моніторинг.

У повідомленні про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, наводиться інформація про:

- 1) суб'єкта господарювання - назва (прізвище, ім'я, по батькові), юридична адреса (адреса реєстрації), контактний номер телефону;
- 2) плановану діяльність, її характеристики, технічні альтернативи;
- 3) місце провадження планованої діяльності, територіальні альтернативи;
- 4) соціально-економічний вплив планованої діяльності;
- 5) загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо);
- 6) екологічні та інші обмеження планованої діяльності за альтернативами;
- 7) необхідну еколого-інженерну підготовку і захист території за альтернативами;
- 8) сферу, джерела та види можливого впливу на довкілля;
- 9) належність планованої діяльності до першої чи другої категорії видів діяльно об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля;
- 10) наявність підстав для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля;
- 11) планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля;
- 12) передбачену процедуру оцінки впливу на довкілля та можливості для участі в ній громадськості;
- 13) проведення та процедуру громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу планованої діяльності на довкілля;
- 14) вид рішення про провадження планованої діяльності, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, та орган, до повноважень якого належить прийняття цього рішення;
- 15) найменування уповноваженого територіального органу, а у випадках, визначених частинами третьою і четвертою цієї статті, - уповноваженого центрального органу, до якого подається повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, та якому надсилаються зауваження та пропозиції громадськості до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

ПОРЯДОК передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля затверджений у Постанові Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля та Порядку ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля» від 13 грудня 2017 р. № 1026

Підготовка звіту з оцінки впливу на довкілля

Звіт - документ в якому визначається характер, інтенсивність, ступінь небезпеки будь-якого впливу діяльності на стан довкілля і здоров'я населення.

Звіт з оцінки впливу на довкілля включає:

- технічні характеристики планованої діяльності;
- висновки дослідження місця провадження з урахуванням містобудівної документації ;
- опис виправданих альтернатив;
- дослідження та опис поточного стану довкілля;
- дослідження та деталізація впливів на довкілля ;
- опис впливу на ландшафт;
- опис соціально – економічних ризиків;

- визначення заходів моніторингу та обліку впливів;
- пропозиції заходів, спрямованих запобіганню негативного впливу;
- опис очікуваного негативного впливу;
- стислий зміст програми моніторингу;
- зауваження та пропозиції громадськості, що надійшли.

Суб'єкт господарювання подає сформований звіт та оголошення про початок громадського обговорення уповноваженому територіальному/центральному органу.

Громадське обговорення

Громадське обговорення звіту здійснює уповноважений територіальний/центральный орган у формі громадських слухань та у формі отримання письмових зауважень і пропозицій. Таке обговорення триває від 25 до 35 робочих днів, час визначається залежно від кате планованої діяльності та транскордонного впливу такої діяльності. Повідомлення про початок громадського обговорення має бути оприлюднено на офіційному веб-сайті уповноваженого територіального/центрального органу.

Висновок оцінки впливу на довкілля

Уповноважений територіальний/центральный орган видає висновок в якому визначає допустимість чи обґрунтовує недопустимість планованої діяльності, визначає умови її провадження. В описовій частині висновку з оцінки впливу на довкілля наводиться інформація про: здійснену процедуру оцінки впливу на довкілля: врахування звіту з оцінки впливу на довкілля; враховані та відхилені зауваження та пропозиції, що надійшли під час громадського обговорення

Висновок видається з урахуванням певних положень:

- величини масштабів впливу (площа території та чисельність населення);
- характеру впливу (опосередкований, кумулятивний, транскордонний, постійний, тимчасовий та ін.);
- передбачених заходів, спрямованих на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення впливу на довкілля.

Забезпечення в повному обсязі дотримання екологічних умов, передбачених у висновку з оцінки впливу на довкілля, рішення про провадження планованої діяльності та проектах будівництва, розширення, перепрофілювання, ліквідації (демонтажу) об'єктів, інших втручань у природне середовище і ландшафти, у тому числі видобування корисних копалин, використання техногенних родовищ корисних копалин, а також змін у цій діяльності або подовження строків її провадження., прописане в ст. 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля». Висновок є обов'язковим до виконання.

Учасники оцінки впливу на довкілля

Замовник - юридична або фізична особа, що відповідає за підготовку документації по запланованій діяльності відповідно до нормативних вимог, що пред'являються до даного виду діяльності на екологічну експертизу.

Виконавець робіт з оцінки впливу на навколишнє середовище - фізична або юридична особа, яка здійснює проведення оцінки впливу на навколишнє середовище, якому замовник надав право на проведення робіт з оцінки впливу на навколишнє середовище. Виконавець

відповідає за повноту і достовірність оцінок, відповідність їх екологічним нормативам і стандартам.

У процесі виконання ТЗ на ОВД виконавець проводить дослідження з оцінки впливу з урахуванням альтернатив проекту, цілей діяльності, способів їх досягнення і т. д., результатом яких є попередній варіант матеріалів з оцінки впливу, з яким замовник знайомить громадськість. Після аналізу зауважень громадськості та результатів громадських слухань виконавець готує остаточний варіант матеріалів з оцінки впливу. Остаточний варіант ОВД представляється на державну екологічну експертизу у складі іншої передпроектної та проектної документації. Можливо також проведення громадської екологічної експертизи.

Третій учасник ОВД - громадськість регіону. У процесі оцінки впливу на довкілля забезпечується своєчасне, адекватне та ефективне інформування громадськості. Може включатися в процедурний процес на етапі подання первісної інформації та на етапах проведення ОВД. Брати участь у громадських слуханнях, громадських обговореннях.

Етапи проведення ОВД

Відповідно до методології Міжнародної організації з оцінки впливу, процес ОВД є послідовний перехід по наступних стадіях:

Скринінг (screening), в рамках якого визначається, чи необхідно оцінювати проект з точки зору впливу на навколишнє середовище і наскільки детально.

Скопінг (scoping) - виявлення проблем і сфер впливу, які видаються важливими, а також встановлення джерел інформації для ОВД

Оцінка альтернативних проектів, в результаті якої виявляється найбільш бажаний, сприятливий для навколишнього середовища спосіб досягнення заявлених у проекті цілей.

Оцінка впливу - визначення та прогнозування ступеня екологічного, біологічного і соціального впливу проекту

На етапі оцінки впливу аналізуються кількісні показники впливу, а саме:

1. інтенсивність впливу (надходження забруднюючих речовин в одиницю часу)
2. питома потужність впливу (надходження забруднюючих речовин на одиницю площі)
3. періодичність впливу в часі (дискретне, безперервне, разове вплив)
4. тривалість впливу (рік, місяць і т. д.)
5. просторові межі впливу (глибина, розміри і форма зони впливу)

Управління екологічним впливом - встановлення заходів, необхідних для усунення, мінімізації, або компенсації несприятливих наслідків від введення програм, реалізації проекту і т. д.

Оцінка значущості - визначення відносної важливості та прийнятності інших компонентів впливу на навколишнє середовище (наприклад, тих, які не можна елімінувати). Метою даного етапу є скорочення початкового списку впливів шляхом вибору тільки тих, які характеризуються найбільшою інтенсивністю і тривалістю. При цьому використовуються такі критерії значимості:

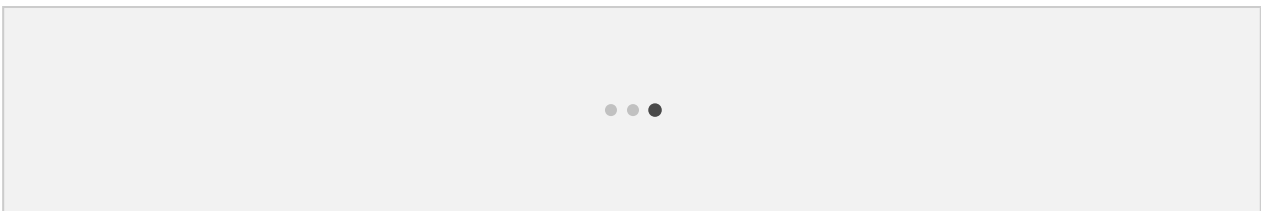
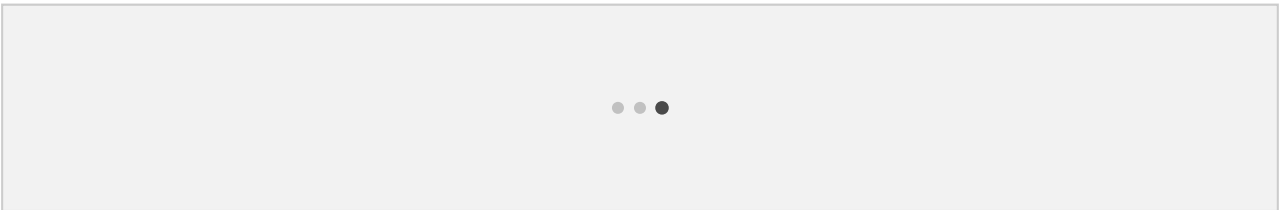
- значна за площею зона впливу
- вплив на особливо охоронювані території
- особливо небезпечне виробництво

Складання звіту про проведення оцінки впливу на довкілля

- ухвалення рішення - прийняття проекту або відмову від його реалізації, а також встановлення умов його здійснення
- нагляд за дотриманням приписаних умов здійснення проекту
- контроль ступеня впливу проекту на навколишнє середовище, а також ефективності заходів щодо зниження негативних наслідків.

Порядок проведення оцінки впливу на довкілля в загальному вигляді включає в себе наступні етапи:

Замовник екологічної експертизи направляє в уповноважений орган матеріали. Для цього замовник направляє супровідний лист (письмове звернення) з доданням необхідних матеріалів до уповноваженого органу. Документація, що є об'єктом екологічної експертизи, видається в 2-х примірниках.

Подані на екологічну матеріали включають:

- документацію, що підлягає оцінці впливу на довкілля;
- матеріали оцінки впливу на навколишнє природне середовище господарської та іншої діяльності, яка підлягає оцінці впливу на довкілля;
- позитивні висновки та (або) документи погоджень органів нагляду і контролю і органів місцевого самоврядування, одержувані в установленому законодавством України порядку;

У разі, якщо подані матеріали є неповними, замовнику надсилається лист про некомплектність поданих матеріалів. У листі про некомплектність повинен бути вичерпний перелік відсутніх матеріалів, які необхідно подати, а також вказані терміни, в які необхідно виконати дану вимогу. Якщо в 30-денний термін додаткові матеріали не представлені, то замовнику повертаються його матеріали без проведення екологічної експертизи.

При комплектності матеріалів замовнику надсилається повідомлення про необхідність оплати здійснення державної екологічної експертизи, кошторис, рахунок, повідомляється термін проведення експертизи.

Про організацію та проведення оцінки впливу на довкілля.

Після отримання оплати уповноважений орган: готує пропозиції щодо кандидатур керівника і відповідального секретаря експертної комісії, а також термінів проведення оцінки впливу на довкілля; за участю керівника експертної комісії готується пропозиція щодо складу експертної комісії і розробляється завдання для проведення державної екологічної експертизи; готується проект наказу про організацію та проведення державної екологічної експертизи

Видається наказ про організацію та проведення державної екологічної експертизи. У ньому вказуються: склад експертної комісії (керівник, відповідальний секретар і члени експертної комісії); терміни; завдання на проведення оцінки впливу на довкілля.

Проводиться організаційне засідання експертної комісії державної екологічної експертизи. З експертами підписуються індивідуальні договори на оплатне надання робіт (послуг) з керівником експертної комісії і всіма членами експертної комісії. Експертам видаються індивідуальні завдання, затверджені керівником комісії, і документація, що підлягає експертизі.

Готуються індивідуальні та групові висновки експертів, проводяться засідання експертної комісії, на яких обговорюється проект зведеного висновку. Керівник експертної комісії готує проект зведеного висновку. Проводиться заключне засідання експертної комісії і підписання зведеного висновку (висновку оцінки впливу на довкілля). Відповідальний секретар погоджує з керівником і членами експертної комісії проект календарного плану роботи експертної комісії.

Обговорюється проект зведеного укладання експертної комісії оцінки впливу на довкілля.

Керівник експертної комісії доповідає про результати роботи експертної комісії і висновках проекту висновку.

Керівник і члени експертної комісії підписують акти приймання виконаних робіт.

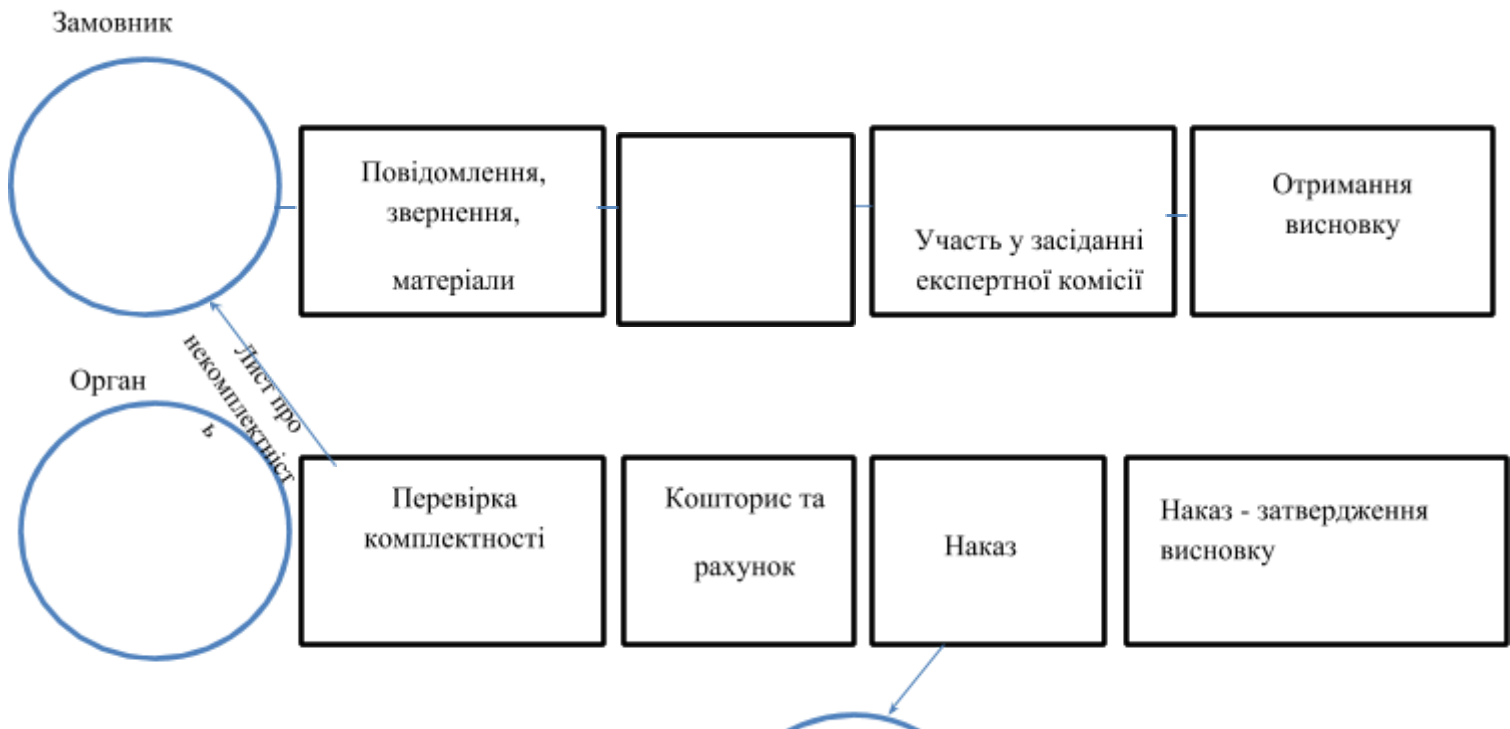
При схваленні проекту зведеного укладання експертної комісії кваліфікованою більшістю (не менше двох третин) спискового складу експертної комісії проект висновку (негативного чи позитивного) підписується членами експертної комісії в повному складі.

При незгоді окремих членів експертної комісії з висновком, підготовленим експертною комісією, вони підписують укладання договору з позначкою "особлива думка". Особлива думка оформляється експертом у вигляді документа, що містить обґрунтування причин незгоди експерта з висновками у'язнення і вказівку конкретних фактів невідповідності поданих на експертизу матеріалів екологічним вимогам і нормам.

Готується наказ про затвердження висновку оцінки впливу на довкілля.

12

Висновок оцінки впливу на довкілля: може бути позитивним (представлена на експертизу документація відповідає екологічним вимогам, що містяться в законодавстві та технічні регламенти) або негативним (НЕ відповідає екологічним вимогам); має бути схвалено не менше ніж $2/3$ складу експертної комісії; затверджується центральним органом виконавчої влади в галузі екологічної експертизи або органами державної влади суб'єктів України; втрачає юридичну силу в разі: доопрацювання об'єкта державної екологічної експертизи з зауважень проведеної раніше державної екологічної експертизи; зміни умов природокористування федеральним органом виконавчої влади в галузі охорони навколишнього середовища; реалізації об'єкта державної екологічної експертизи з відступами від документації, що отримала позитивний висновок державної екологічної експертизи, і (або) у разі внесення змін до зазначеної документацію; закінчення терміну дії позитивного висновку державної екологічної експертизи; внесення змін до проектної та іншу документацію після отримання позитивного висновку державної екологічної експертизи.

ПОВІДОМЛЕННЯ**про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля**

<p>Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля та Порядку ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля» від 13 грудня 2017 р. № 1026</p>	<p>Додаток 3 до Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля</p>
---	--

ОГОЛОШЕННЯ**про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля**

<p>Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля та Порядку ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля» від 13 грудня 2017 р. № 1026</p>	<p>Додаток 4 до Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля</p>
---	--

ЗВІТ**з оцінки впливу на довкілля**

<p>Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля та Порядку ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля» від 13 грудня 2017 р. № 1026</p>	<p>Додаток 5 до Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля</p>
---	--

--	--

ВИСНОВОК
з оцінки впливу на довкілля

Оплата здійснюється згідно наказу Міністерства екології природних ресурсів України №182 від 30.05.2018, «Про затвердження Розміру плати за проведення громадського обговорення в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля».

РОЗМІР ПЛАТИ*
за проведення громадського обговорення в процесі
здійснення оцінки впливу на довкілля

Вид обговорення	Категорія планованої діяльності	
	перша категорія**	друга категорія
Громадське обговорення в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, якщо вплив такої діяльності не виходить за межі області (Автономної Республіки Крим)	15461,46	11596,1
Громадське обговорення в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, якщо вплив такої діяльності поширюється на дві і більше областей, але менше ніж на третину областей України	26064,9	19548,69
Громадське обговорення в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля, якщо вплив такої діяльності поширюється більше ніж на третину областей України	81588,84	61191,63
Громадське обговорення в процесі здійснення оцінки трансграничного впливу на довкілля (для однієї країни)***	81261,42	60946,07

* Розмір плати обраховано в гривнях без податку на додану вартість.

** Категорії визначаються відповідно до [статті 3](#) Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

*** Проведення оцінки впливу планованої діяльності, якщо вплив такої діяльності носить трансграничний характер (для кожної наступної країни), збільшує розміри виплати на 60404,32 грн для першої категорії, 45303,24 грн - для другої категорії планованої діяльності.

**Права і обов'язки експертів екологічної експертизи оцінки
впливу на довкілля**

Експерт оцінки впливу на довкілля - фахівець, що володіє науковими і (або) практичними знаннями з даного питання і залучений в установленому порядку до проведення державної екологічної експертизи за відповідними напрямками науки, техніки, технології

Експерт повинен заявляти органу державної влади в області екологічної експертизи або органам державної влади суб'єктів України про необхідність подання замовником на оцінку впливу на довкілля додаткових матеріалів для всебічної і об'єктивної оцінки об'єктів оцінки впливу на довкілля; формулювати особливу думку стосовно об'єкта оцінки впливу на довкілля, яке додається до висновку екологічної експертизи.

Обов'язки експерта:

- здійснювати всебічний, повний, об'єктивний і комплексний аналіз експонованих на оцінку впливу на довкілля матеріалів з урахуванням передових досягнень вітчизняної та зарубіжної науки і техніки, визначати їх відповідність нормативно-правовим актам України в області охорони навколишнього середовища, нормативно-правовим актам суб'єктів України в області охорони навколишнього середовища, нормативно-технічних документів та надавати висновки за такими матеріалами;
- дотримуватися вимог законодавства України про оцінку впливу на довкілля й законодавства суб'єктів України про оцінку впливу на довкілля; дотримуватися встановлених органом виконавчої влади в галузі оцінки впливу на довкілля порядку та строкам здійснення оцінки впливу на довкілля;
- забезпечувати об'єктивність і обґрунтованість висновків свого укладання стосовно об'єкта оцінки впливу на довкілля; брати участь у підготовці матеріалів, які обґрунтовують врахування при проведенні експертизи щодо оцінки впливу на довкілля, а також пропозиції, що надійшли від органів місцевого самоврядування, громадських організацій (об'єднань) і громадян аргументовані пропозиції щодо екологічних аспектів господарської та іншої діяльності, яка підлягає оцінці впливу на довкілля;
- забезпечувати збереження матеріалів і конфіденційність відомостей, представлених на оцінку впливу на довкілля.

Оцінку впливу на довкілля можуть проводити (суб'єкти організації і проведення громадської екологічної експертизи): громадські організації (об'єднання), основним напрямком діяльності яких відповідно до їх статутів є охорона навколишнього середовища, в тому числі організація і

проведення екологічної експертизи, і які зареєстровані в порядку, встановленому законодавством України.

Висновок оцінки впливу на довкілля набуває юридичну силу після затвердження його органом виконавчої влади в галузі екологічної експертизи або органом державної влади суб'єкта України.

(Висновки оцінки впливу на довкілля можуть публікуватися в засобах масової інформації, передаватися органам місцевого самоврядування, замовникам документації т а і н.)

Розвиток сучасної цивілізації засновано на мінеральній сировині, що отримується з літосфери. Освоєння родовищ в Україні і накопичені відходи, сприяють виникненню негативних ситуацій техногенного характеру, що неминуче призводить до зниження ефективності роботи гірничих підприємств і погіршення середовища існування живих організмів. Відсутність адекватної екологічної оцінки відходів гірської видобутку стало причиною забруднення твердими, рідкими і газоподібними відходами атмосферного повітря, ґрунту, біоти і водних об'єктів.

Однак до сих пір відсутня науково обґрунтована система оцінки та управління екологічним ризиком, що сприяє економічній та екологічній безпеці.

Класифікація відходів повинна ґрунтуватися на наступних положеннях:

- Відходи, що мають різноманітний склад і властивості з токсичними елементами;
- Техногенні об'єкти, що представляють небезпеку забруднення природного середовища пилом і газоподібними продуктами руйнування відходів;
- Відходи, що призводять до порушення екологічної рівноваги:

Класифікаційна група відходів за видами виробництва і забруднюючих речовин

Вид виробництва	Забруднюючі речовини
Видобуток вугілля	Миш'як, свинець, хром, цинк, бензапірен, кислоти та ін., толуол
Видобуток руд кольорових металів	Свинець, олово, хром, мідь, цинк та ін.
Збагачення руд	Миш'як, свинець, хром, ціаніди, мідь, ртуть, селен, цинк і ін.
Видобуток розсіпних родовищ	Ртуть, нікель, мідь, хром, кобальт, свинець, цинк, миш'як, барій, марганець, ванадій і ін.
Збагачення розсіпних родовищ	Важкі метали та техногенна ртуть

Щодо оцінки впливу на довкілля необхідно враховувати мінеральний і хімічний склад руд і відходів, так як еколого-геохімічний аналіз зберігає в собі інформацію про рівень і характер забруднення атмосфери.

При оцінці впливу відходів переробки мінеральної сировини на компоненти біосфери необхідно враховувати наступні аспекти:

- Кількість, що дозволяє оцінити обсяги та площі вилучення для їх розміщення;
- Якість, що проявляє в зміні якості середовища проживання;
- Простір, що містить інформацію про непрямий вплив гірських відходів на суміжні ділянки.

Наведені вище дані дозволяють підтвердити або спростувати зміст аномальної кількості токсичних хімічних елементів. Які, в свою чергу, негативно впливають на живі організми, які проявляються в зміні метаболізму, порушення структури, фізіологічних функцій. Також на рівень забруднення ґрунту, а також міграцію розчинних продуктів.

17

Стан рослинності в районах техногенних систем, як правило незадовільний з точки зору стійкості існування і функціонування, самовідтворення і саморегуляції екосистем.

Усереднена шкала оцінки екологічної ситуації по стерильності

Стерильність пилку%	Рівень показника пошкоджуваності	Стан біоіндикаторів	Оцінка екологічної ситуації
%	Низький	Благополучне	Еталонна
на відстані до 7 км від техногенних систем	Вище середнього	Загрозливе	Критична
на відстані до 14 км від техногенних систем	Середній	Конфліктна	Незадовільна
на відстані до 20 км від техногенних систем	Нижче середнього	Тривожне	Задовільна

Екологічні проблеми на досліджуваних об'єктах обумовлені складом перероблених руд, гірських порід, а також технологією їх видобутку і збагачення.

До числа найбільш важливих проблем відносяться:

- Соціально-економічні
- Технологічні (техногенні)
- Організаційні

Дані питання необхідно розглядати комплексно, з урахуванням взаємного впливу і взаємопов'язаних факторів:

- Клімат
- Ландшафт
- Роза вітрів

Провідним методом стратегічних оцінок є: збір, інтеграція, інтерпретація всього накопиченого матеріалу. Перший етап комплексної оцінки є:

Уразливість території (господарський вплив) характер, ступінь незворотності і небезпеки руйнування, деградації функціонального механізму екосистем території).

Згідно зі шкалою оцінки вразливості екологічної напруженості території, вся зона впливу відходів переробки може бути розділена таким чином:

- (оцінка за балами) територія стійка
- (оцінка за балами) потреба в регламентаціях землекористування в цілому висока
- (оцінка за балами) дуже висока Другий етап комплексної оцінки є:
- Показник розрахунку екологічної напруженості території (оцінка за балами), відображає роль геоморфологічного, криогенного, ґрунтового-генетичного і кліматичного блоку і їх взаємозв'язку.

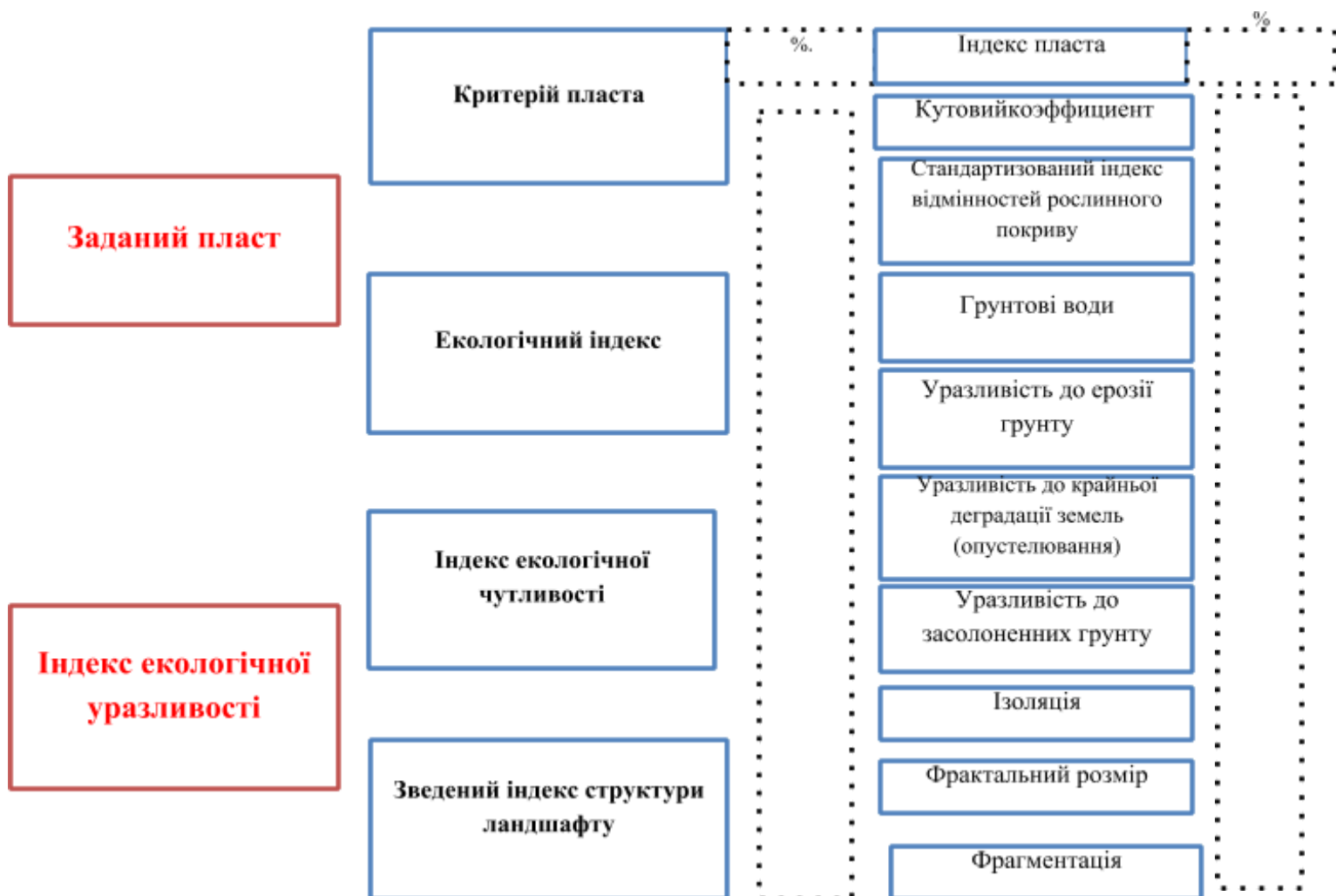
18

Третій етап: проводити сертифікацію техногенних утворень гірничого виробництва (відходів) за категоріями їх виробничої придатності і економічної цінності.

Це дозволить визначати вторинні ресурси і напрямки господарського використання.

Система показників екологічної уразливості в районах видобутку корисних копалин

Систему показників контролю і оцінки необхідно розробляти з урахуванням 3 аспектів і 9 факторів, використовуючи процедуру ієрархічного упорядкування проблем з випробуванням консистенції.

ОВД

- 1) ТОВ "КЕІ"ЕКОКОМПАНІ" Чернігів, вул. Хмельницького, буд.1, офіс 1.
- 2) MANAGEMENT CONSULTING LAW, МСЛ м. Київ, вул. Січових Стрільців, 77, оф. 511
- 3) ЕКОАЛЬЯНС м. Київ, вул. Кирилівська, буд. 6-А, 2 поверх
- 4) SESECOLOGY м. Київ: просп. Воз'єднання, 15, оф.229
- 5) ЕКОЗАХИСТ вул.Васильківська, 14, БЦ "STEND" оф.604
- 6) Центр Екологічних Ініціатив вул. Митрополита Василя Липківського, 35, Київ, 03035
- 7) ЕКОДІЯ вул. Саксаганського, 52А, Київ, 01033
- 8) Регіональний центр природних ресурсів та екології, м.Харків, майдан Свободи, 5, Держпром, 6 під., 8 п
- 9) ЕКОБУД, Київ, ул. Марини Расковой 23, оф.605
- 10) ЕКОАУДИТ, Киев, Хорива ул.16а
- 11) Научный центр ТОВ «УкрЕко-Експертиза», Киев, Індустріальний провулок ул.23
- 12) Компания ТОВ «КСМ-05», Киев, Євгена Сверстюка ул.19
- 13) Фирма ТОВ «ЕКО», Киев, Раїси Окіпної ул.4Б
- 14) ТОВ Геоексперт, Киев, 02217, ул. Драйзера 1/25, оф. 37
- 15) Институт зеленой экономики, ул. Богомольца, 7/14, оф.182
- 16) Центр оценок социальных и экологических рисков, м. Київ, вул. Станіславського, 3
- 17) Незалежний інститут судових експертиз, ТОВ, Маршала Тимошенка, 21 кз
- 18) УКРЕКО-Експертиза, ТОВ, БЦ Эрай, Індустріальний провулок, 23 207/1 офіс, Караваєвдачі,
- 19) Укренергоаудит, ТОВ, Антоновича, 51
- 20) ТОВ "ЦЕНТР ЕКОЛОГІЇ ТА РОЗВИТКУ НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ", Україна, м. Київ, вул. Льва Толстого
- 21) Центр еколого-експертної аналітики, м. Київ, вул. Василя Липківського (Урицького), 35, 9 поверх, каб. 906-914

